

Од патувањата низ Србија (3)

СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ-КАТИН

ДЕЛ ОД КНИГАТА „СВЕТОТ НА ДЛАНКА“

ОХРИДСКАТА АРХИЕПИСКОПИЈА И СРПСКАТА ЦРКВА

Инаку, Охридската архиепископија останала во рамките на Византиската Империја во периодот од XI до XII век. Меѓутоа, на почетокот на XIII век, се случувале чести политички промени на Балканот, а со тоа и во Македонија. Така, султанот Мустафа Трети ја укинал Охридската архиепископија и нејзините епархии ги приклучил кон Цариградската патријаршија која, за возврат била обврзана да и` ги плати долговите. По повеќе од седум и пол векови автокефален живот, Охридската архиепископија била незаконски укината од страна на иноверниот султан во 1767 година.

Следната фаза на Православната црква во Македонија почнала со нејзиното потпаѓање под јурисдикција на Цариградската патријаршија. Тој период со право се смета за црковно ропство на македонскиот народ, поради фактот што тој ја изгубил не само својата религиозна и економска слобода, туку бил подложен на елинизација, додека ширењето на македонското воспитание и култура биле забранети.

Народноослободителната борба на македонскиот народ за време на Втората светска војна било насочено не само кон национално и социјално ослободување, туку и кон решавање на прашањето на Македонската православна црква. Првото свештеничко собрание на слободната територија во Западна Македонија се одржало во 1943 година во селото Издеглавје, Охридско. Тоа се смета како крај на втората фаза на македонското црковно прашање.

Во есента 1944 година дел од Македонија бил целосно ослободен. Новоформираната македонска држава станала рамноправен член на нова Југославија. Затоа, православните верници и македонското свештенство го одржаа Првиот црковнонароден собор во 1945 година, кој ја усвои Одлуката за формирање Македонска православна црква преку обновување на Охридската архиепископија.

Во 1959 година, епископскиот синод на Српската православна црква ги призна решенијата од Вториот црковнонароден собор на Македонската православна црква, одржан во Охрид од 4 до 6 октомври (листопад) 1958 година за одделување на Македонската православна црква како независна, со новоизбран поглавар – архиепископот охридски и македонски митрополитот г.г. Доситеј. Претставниците на Српската православна црква на чело со патријархот г.г. Герман учествуваа во интронизацијата на македонскиот митрополит

Климент.

Третиот црковнонароден собор на Македонската православна црква се одржа на 18 јуни (жетвар) 1967 година во древниот Охрид, кога беше одлучено да се прогласи самостојност на Македонската православна црква на чело со архиепископот охридски и македонски, г.г. Доситеј. Диецезата на Македонската православна црква се совпаѓала со границите на македонската народна држава – Република Македонија.

Според Уставот на Македонската православна црква донесен во 1974 година, Македонската православна црква своите работи ќе ги управува и ќе ги води независно, во согласност со догматското и канонското единство со другите православни цркви. Македонската православна црква има свој грб, свое знаме, а службен јазик е македонскиот. Црковно-епархиски тела и административни органи на Македонската православна црква се: 1. Архиепископот, 2. Светиот архијерејски синод, 3. Архијерејскиот црковен суд, 4. Епархиите – седум во Република Македонија и три во прекуокеанските земји (Американско-канадска, Австралиско-новозеландска и Европска епархија).

Светиот архијерејски синод е одговорен за религиозните и за воспитните активности, за издавање на религиозна литература, како и за воспитување на свештенството и на монаштвото. Македонската православна црква има свое четиригодишно средно училиште (Богословија) во Драчево, Скопје, каде што се школуваат идните свештеници, како и Теолошки факултет, кој е во состав на Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“.

МПЦ „Св. Софија“ во Охрид